

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 19

(2008–2009)

Om lov om endringer i klimakvoteloven

*Tilråding fra Miljøverndepartementet av 12. desember 2008,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Regjeringen foreslår i denne proposisjonen enkelte justeringer i klimakvoteloven for å imøtekomme ESAs innvendinger mot det norske kvotesystemet. Forslagene fremmes på bakgrunn av EFTAs Overvåkingsorgans (ESA) beslutning av 16. juli 2008. ESA aksepterer i sin beslutning den samlede norske kvotemengden. ESA krever imidlertid enkelte justeringer i det norske kvotesystemet før tildelingsplanen kan godkjennes og kvoter kan utstedes i kvoteregisteret. ESA pekte på at kvotesystemets regler om tildeling av vederlagsfrie kvoter fører til utilbørlig forskjellsbehandling mellom ulike grupper av eksisterende virksomheter.

Regjeringen foreslår å imøtekomme ESAs innvendinger til det norske kvotesystemet ved å endre loven slik at også de 10 norske landbaserte virksomhetene som har fått særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp før 28. mars 2008, men som ikke har hatt utslipp i perioden 1998-2001, får rett til tildeling av vederlagsfrie kvoter. I tillegg foreslår Regjeringen at virksomheter som har hatt utslipp i basisperioden 1998-2001, og som har hatt vesentlige økninger i utslipp i perioden 1.1.2002 til 28.3.2008, og kan dokumentere overfor forurensningsmyndigheten at den vesentlige utslippsøkningen skyldes vesentlige endringer av virksomhetens art eller omfang, skal få tildelt kvoter vederlagsfritt ut fra et oppdatert tildelingsgrunnlag.

ESA aksepterer at olje- og gassvirksomheten ikke får tildelt kvoter vederlagsfritt. Endringsforslagene berører derfor bare landbasert industri.

ESA har ikke hatt innvendinger til at det etableres en selektiv kvoterreserve som tilgodeser «høyeffektive kraftvarmeverk», men aksepterte ikke en reserve for «gasskraftverk som skal basere seg på rensing». Regjeringen foreslår derfor å opprettholde en kvoterreserve på til sammen 4,2 millioner kvoter over perioden 2008-2012 forbeholdt «høyeffektive kraftvarmeverk».

Samlet antas det at endringene vil øke den samlede vederlagsfrie tildelingen med om lag 0,05 mill. kvoter årlig, med en tilsvarende reduksjon i antall kvoter som staten kan selge inn i EUs kvotesystem. Statens inntekter anslås redusert med om lag 5-10 mill. kroner årlig.

2 Bakgrunn

2.1 Bakgrunnen for lovforslaget

Til grunn for Norges kvotesystem i perioden 2008-2012 ligger Ot.prp. nr. 66 (2006-2007) «Om lov om endring i klimakvoteloven m.m.» og den nasjonale planen for tildeling av kvoter som ble oversendt til EFTAs overvåkingsorgan (ESA) den 28. mars 2008. ESA aksepterer i sin beslutning av 16. juli 2008 at den samlede norske kvotemengden skal være 20 % lavere enn de kvotepliktige virksomhetenes utslipp i 2005, og har ingen innvendinger mot de norske miljøambisjonene. ESA krever imidlertid enkelte justeringer i det norske kvotesystemet før tildelingsplanen kan godkjennes og kvoter kan utstedes i kvoteregisteret. ESA uttalte at kvotesys-

temet gav utilbørlig forskjellsbehandling mellom virksomheter og at dette kan rettes opp enten ved å gi vederlagsfrie kvoter til alle eksisterende virksomheter eller ved å selge alle kvotene. Regjeringen har valgt å videreføre hovedregelen om vederlagsfri tildeling til landbaserte virksomheter.

Forslaget omhandler derfor i hovedsak tildelingsregler for eksisterende virksomheter som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001, og tildeling til virksomheter som har hatt vesentlige utvidelser etter denne basisperioden. Regjeringen har lagt vekt på å fastsette objektive tildelingskriterier, det vil si kriterier som bedriftene ikke kan påvirke ved sin atferd. For de virksomheter hvor det er mulig legges historiske utslipp til grunn for tildelingen. For øvrige virksomheter er det nødvendig å bruke normer. Endringene innebærer at ingen virksomheter kommer dårligere ut enn før, mens noen vil få økt sin tildeling av kvoter.

Regjeringen notifiserer endringene i tildelingsplanen til ESA parallelt med at saken er til behandling i Stortinget og med forbehold om Stortingets samtykke. ESA skal også godkjenne den konkrete tildelingen til enkeltvirksomheter som Statens forurensningstilsyn (SFT) skal foreta på grunnlag av søknader, før det kan bli mulig å dele ut kvoter i kvoteregisteret. Regjeringen vil legge opp til en rask søknadsrunde og forventer at om lag 20 bedrifter vil kunne søke om nytt tildelingsgrunnlag ut fra de reglene som foreslås her.

2.2 Innvendingene fra EFTAs Overvåkingsorgan

EFTAs Overvåkingsorgan (ESA) hadde følgende innvendinger knyttet til hvordan det norske systemet fordeler kvoter mellom virksomhetene:

1. Definisjonen av «nye virksomheter» i Ot.prp. nr. 66 (2006-2007) avviker iht. ESAs beslutning fra definisjonen i kvotedirektivet. Dette fører til at virksomheter som etter EUs kvotedirektiv (direktiv 2003/87/EF) er å regne som eksisterende virksomheter, i stedet har vært regnet som nye i det norske lovverket. I henhold til ordlyden i kvotedirektivet skal virksomheter som har fått utstedt en fullstendig kvotetillatelse før tildelingsplanen ble formelt notifisert (i Norges tilfelle til ESA 28. mars 2008) regnes som eksisterende, mens virksomheter som får kvotetillatelse etter dette tidspunktet skal regnes som nye.
2. Den norske klimakvoteloven tildeler kvoter vederlagsfritt til eksisterende landbaserte installasjoner på grunnlag av deres utslipp i

perioden 1998-2001. Dette innebærer at virksomheter som er etablert etter 2001 ikke ville få tildelt kvoter vederlagsfritt. En slik regel fører iht. ESAs beslutning til utilbørlig forskjellsbehandling ved at installasjoner som ble etablert før 2002 favoriseres.

3. Kvotedirektivet lest i sammenheng med statsstøtteregelverket åpner ikke for å etablere en selektiv kvotereserve som tilgodeser kraftverk «som skal basere seg på rensing».

I sin beslutning har imidlertid ESA ikke merknader til at det opprettes en selektiv kvotereserve til «høyeffektive kraftvarmeverk». ESA aksepterer at det ikke tildeles kvoter vederlagsfritt til eksisterende virksomheter innenfor petroleumssektoren.

2.3 Virksomhetene endringene berører

De endringene som foreslås vil berøre virksomheter som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001, og som har fått utslippstillatelse i henhold til forurensningsloven § 11 annet ledd (tillatelse til kvotepliktige utslipp) før tildelingsplanen ble sendt ESA. Etter det departementet kjenner til, er det til sammen 10 norske virksomheter som har fått utslippstillatelse (tillatelse til kvotepliktige utslipp) før 28. mars 2008, men som ikke har hatt utslipp i perioden 1998-2001. Disse virksomhetene er ikke berettiget til vederlagsfri tildeling av klimakvoter i henhold til den norske klimakvoteloven slik den ble vedtatt i juni 2007.

69 virksomheter som hadde utslipp i perioden 1998-2001 søkte i oktober 2007 om tildeling av vederlagsfrie kvoter. Endringsforslagene vil også berøre de av disse virksomhetene som har fått vesentlig økte utslipp som følge av vesentlige endringer i art eller omfang i perioden 1.1.2002 til 28.3.2008.

Seks av de 10 eksisterende virksomhetene som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001 har hatt utslipp for minst ett helt kalenderår før notifiseringen av den norske tildelingsplanen. Disse er Lyse gass, Hamar-regionen fjernvarme, Hønefoss fjernvarme, Østfold Energi, BKK produksjon og Gasnor.

Ytterligere tre virksomheter har hatt utslipp før tildelingsplanen ble notifisert. Disse er ilandføringsanlegget for Ormen Lange, Naturkraft Kårstø og NorFraKalk. Disse virksomhetene ble etablert i løpet av 2007. Utslippene fra disse virksomhetene var derfor kun fra deler av året og preget av at anleggene må kjøres inn før de settes i ordinær produksjon. Følgelig kan ingen av disse tre virk-

somhetene sies å ha representative historiske utslipp. Reservekraftverket på Tjeldbergodden har fått tillatelse til kvotepliktige utslipp, men hadde ikke utslipp før tildelingsplanen ble sendt ESA.

Det legges opp til at virksomheter som hadde utslipp i perioden 1998–2001, men som har hatt vesentlige utslippsøkninger i perioden 1.1.2002 til 28.3.2008 som følge av vesentlige endringer i art eller omfang, skal få tildelt vederlagsfrie kvoter som gjenspeiler utslippsøkningen. Flere virksomheter med vesentlige utvidelser vil med de supplerende tildelingsreglene kunne få tildelt flere kvoter. Endringen skal sikre at man unngår utilbørlig forskjellsbehandling mellom ulike grupper eksisterende virksomheter.

Departementet er kjent med at flere virksomheter har hatt vesentlige utvidelser som kan ha resultert i vesentlige utslippsøkninger som åpner for et nytt tildelingsgrunnlag. Av virksomheter som rapporterer direkte til SFT kan dette gjelde Gasscos anlegg på Kårstø og Kollsnes, raffineriene på Mongstad og Slagentangen, samt Maxit Leca Rælingen. Denne lista er ikke nødvendigvis uttømmende. I tillegg kan noen fjernvarmeprodusenter, som rapporterer til Fylkesmannen, være i samme situasjon.

2.4 Grensen mellom eksisterende og nye virksomheter.

Som følge av ESAs beslutning av 16. juli 2008 legger Regjeringen opp til å tildele kvoter vederlagsfritt til alle eksisterende landbaserte virksomheter som ikke omfattes av lov om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen. Kvotedirektivet åpner imidlertid for å forskjellsbehandle eksisterende og nye virksomheter ved tildeling av kvoter vederlagsfritt. Statsstøtteregverket er heller ikke ansett å være til hinder for en slik forskjellsbehandling.

Regjeringen legger som hovedregel ikke opp til å tildele kvoter vederlagsfritt til nye virksomheter, dvs. virksomheter som blir etablert eller utvidet etter notifiseringen av tildelingsplanen, altså etter 28. mars 2008. Det er derfor av avgjørende betydning å trekke et skille mellom eksisterende virksomheter som vil få tildelt kvoter vederlagsfritt, og nye virksomheter, som i utgangspunktet vil måtte kjøpe kvoter i markedet. Regjeringen vil imidlertid videreføre lovens unntak for høyeffektive kraftvarmeverk, som kan søke fra en egen reserve (se avsnitt 3.2).

I henhold til EUs kvotedirektiv (direktiv 2003/87/EF) artikkel 3 (h) sammenholdt med artikkel 6

nr. 2 er tidspunktet for når en virksomhet fikk særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp (kvotetillatelse) avgjørende for hvorvidt en virksomhet skal regnes som ny eller eksisterende. Virksomheter som har fått utstedt en fullstendig kvotetillatelse før tildelingsplanen ble formelt notifisert til ESA (i Norges tilfelle 28. mars 2008) skal regnes som eksisterende, mens virksomheter som ikke har fått kvotetillatelse på dette tidspunktet skal regnes som nye. En særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp inneholder en utslippstillatelse for CO₂ og et program for overvåking og rapportering. Virksomheter må ha fått utstedt fullstendig kvotetillatelse, dvs. både utslippstillatelse for CO₂ etter forurensningsloven § 11 annet ledd og program for overvåking og rapportering, for å kunne regnes som eksisterende.

2.5 Høringen av regjeringens forslag

2.5.1 Høringsinstansene

Miljøverndepartementet sendte 16. oktober 2008 et notat med forslag til justeringer i klimakvoteloven på høring. Høringsfristen ble satt til 7. november 2008. Adressatene for høringen følger som vedlegg.

Det kom inn 41 høringsuttalelser. Følgende instanser har avgitt realitetsmerknader til høringsnotatet:

3B-Fibreglass Norway
Celsa Armeringsstål AS
Energibedriftenes Landsforening (EBL)
Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Gasnor AS
Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon (HSH)
Huntonit AS
Konkurransetilsynet
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Maxit Leca Rælingen
Naturkraft AS Kårstø
Naturvernforbundet
NorFraKalk, representert ved advokatfirmaet Hjort
Norsk Industri
Norske Shell
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
Statistisk sentralbyrå (SSB)
Statkraft
StatoilHydro ASA
Toll- og avgiftsdirektoratet
Trondheim Energi
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

2.5.2 Merknader fra høringsinstansene

Høringsinstansene er positive til at regjeringen velger å imøtekomme ESAs innvendinger.

SSB påpeker at regjeringens forslag innebærer et skritt i retning av lavere samfunnsøkonomisk effektivitet i forhold til de opprinnelige tildelingsreglene.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) er negativ til regjeringens forsøk på særnorske løsninger i forhold til kvotehandelsdirektivet, og mener at dette har skapt betydelige forsinkelser som vil gjøre det dyrere og mer krevende å oppfylle Norges klimaforpliktelser i Kyotoprotokollen. NHO er videre kritisk til at regjeringen – til tross for at Norge skal bli en del av et alleuropeisk kvotesystem med et felles utslippstak – ønsker å legge større byrder på norsk industri enn det som er tilfellet for de andre europeiske deltakerne i kvotesystemet. Dette har ingen miljøeffekt, men vil ifølge NHO tvert imot hindre en utvikling i retning av mer miljøvennlige energiløsninger.

Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon (HSH) og Naturvernforbundet er kritiske til at det tildeles kvoter vederlagsfritt. HSH viser til at andre deler av næringslivet og norske forbrukere vil måtte ta en for stor del av byrden med å redusere de norske klimagassutslippene dersom ikke alle aktører må betale det som forurensningen koster.

En rekke aktører (Celsa Armeringsstål, NHO, Norsk Industri, LO, NorFraKalk) ønsker at det opprettes en generell kvoterreserve forbeholdt virksomheter som etableres eller utvides etter notifiseringen av tildelingsplanen den 28. mars 2008. Det vises blant annet til at fravær av en generell kvoterreserve kan føre til reduserte investeringer i ny og mer miljøvennlig produksjon. Konkurransetilsynet ønsker også at det opprettes en generell kvoterreserve, og viser til de uheldige konkurransemessige og miljømessige virkningene av at det forskjellsbehandles mellom nye og eksisterende virksomheter. Konkurransetilsynet viser også til at alle andre land i det europeiske kvotesystemet har opprettet generelle kvotereserver til nye virksomheter.

Celsa Armeringsstål AS hadde utslipp i perioden 1998-2001, og er å regne som en eksisterende bedrift. Som de fleste kvotepliktige har Celsa fått utstedt en oppdatert kvotetillatelse for perioden 2008-2012. Oppdateringen skyldes innarbeiding av nye regler for overvåking og kontroll av utslipp under EUs kvotedirektiv. Den oppdaterte tillatelsen er datert 3. april 2008, tre virkedager etter notifiseringen av den norske tildelingsplanen. Ifølge

Celsa ville virksomheten hatt krav på å få tildelt kvoter vederlagsfritt for utvidelsen som fant sted i juli 2008 dersom kvotetillatelsen hadde blitt utstedt før notifiseringen av tildelingsplanen. Se nærmere om denne problemstillingen i avsnitt 2.5.3. LO og NHO støtter Celsa i denne saken. Norsk Industri viser til at de foreslåtte reglene vil føre til undertildeling til Celsa, og mener at dette er spesielt uheldig i lys av at tilsvarende anlegg i andre land ville blitt tilgodesett med økt kvotetildeling.

NorFraKalk er positiv til at Regjeringen har besluttet å etterkomme ESAs innvendinger, men mener at det fortsatt finnes elementer av systematisk og vesentlig forskjellsbehandling mellom ulike eksisterende virksomheter i det norske kvotesystemet. Ved å tildele kvoter til noen virksomheter på grunnlag av historiske utslippstall, og andre virksomheter, herunder NorFraKalk, på grunnlag av normer, vil virksomhetene komme ulikt ut avhengig av om de faller i den ene eller den andre kategorien. Ved å vurdere energiutslippene isolert, mener NorFraKalk å kunne vise at deres anlegg kommer inntil 30 % dårligere ut med regjeringens forslag til normtildeling sammenlignet med en tildeling basert på full utnyttelse av kapasiteten i en historisk basisperiode. NorFraKalk mener at virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av normer må likebehandles med øvrige eksisterende virksomheter ved at normene gjøres representative for de enkelte virksomhetene.

Regjeringen har foreslått at det kun skal åpnes for tildeling til utvidelser blant virksomhetene som hadde utslipp i basisperioden 1998-2001. Gasnor hevder imidlertid at dette vil føre til utilbørlig forskjellsbehandling av ulike grupper av eksisterende virksomheter, og mener at alle eksisterende virksomheter bør få tildelt kvoter som reflekterer eventuelle utvidelser.

Regjeringen har foreslått at det må finne sted en vesentlig økning i utslippene for at en virksomhet skal kunne kvalifisere for tildeling som følge av en utvidelse. Den økte tildelingen vil i så fall gjenspeile utslippsøkningen, ikke produksjonsøkningen for bedrifter hvor utvidelsen fant sted før 2007. Gasnor og Huntonit viser til at dette vil føre til at de virksomhetene som har utvidet produksjonen på den mest effektive måten vil komme dårligst ut. Virksomheter som har økt produksjonen uten tilsvarende utslippsøkning vil få tildelt færre kvoter enn virksomheter som får store utslippsøkninger uten tilsvarende produksjonsøkning.

Norsk Industri mener også at en utvidelse bør beregnes ut fra produksjonsøkning, og mener at grensen for vesentlige utvidelser settes til minst 10 % produksjonsøkning. For installasjoner med

utslipp over 250 000 tonn/år ønsker Norsk Industri at prosentkravet senkes og erstattes med en fast kvantumsgrense.

En rekke høringsinstanser (Huntonit, LO, NHO, Norsk Industri) er negative til at regjeringen ikke har lagt opp til å ta hensyn til spesielle forhold i basisperioden, dvs. virksomheter som hadde lavere utslipp i basisperioden enn normalt, for eksempel som følge av økt bruk av elektrisitet. Høringsinstansene peker på at virksomhetene kunne ha fått ekstratildeling, for eksempel ved at de årene i basisperioden hvor utslippene var spesielt lave unntas fra beregningen av kvotetildelingen.

Regjeringens forslag til normerte driftstider bygger på en avveining mellom hensynet til enkelhet og hensynet til representativitet for de enkelte virksomhetene. Forslaget skal også reflektere muligheten for driftsstans av tekniske og/eller økonomiske årsaker, slik tildeling på historisk grunnlag også gjør. Gasnor, Norsk Industri, Statoil-Hydro og NorFraKalk mener at regjeringens forslag til normerte driftstider må gjøres mer representative for de berørte virksomhetene, og viser til at en rekke virksomheter forventes å ha høyere gjennomsnittlig driftstid enn 7 500 timer/år. Norsk Industri foreslår at normert driftstid settes til 8 300 timer/år, alternativt at det overlates til SFTs skjønn å fastsette driftstiden basert på dokumentasjon fra den enkelte virksomhet.

Når det gjelder forslaget til normert driftstid for andre kraftverk enn høyeffektive kraftvarmeverk, herunder gasskraftverket på Kårstø, viser EBL, Naturkraft og Statkraft til manglende likebehandling med andre aktiviteter, og mener at myndighetene ikke for én enkelt virksomhet kan foreta en vurdering av om 7 500 timer/år blir for høyt, for deretter uten begrunnelse å fastsette driftstiden ved andre kraftverk enn høyeffektive kraftvarmeverk til 2 500 timer/år. EBL, Naturkraft og Statkraft mener at tildelingen til Kårstø må settes til et konkurransedyktig nivå i forhold til tilsvarende anlegg i Nordvest-Europa. Naturvernforbundet er imidlertid positivt til at den normerte driftstiden ved andre kraftverk enn høyeffektive kraftvarmeverk settes til 2 500 timer, og peker på at gratiskvoter i praksis fungerer som en subsidiering av gasskraftverkene.

StatoilHydro er også negativ til den foreslåtte varmenormen (180 t CO₂/GWh) og viser til at denne er vesentlig lavere enn den tilsvarende normen for produksjon av elektrisitet.

A/S Norske Shell påpeker at den foreslåtte lastfaktoren for ilandføringsterminaler (dvs. Ormen Lange Landanlegg) på 0,55 er satt for strengt.

Ifølge Norske Shell bør lastfaktoren settes til om lag 0,58-0,65 i oppstartsperioden 2008-2012.

Statistisk sentralbyrå er primært opptatt av den samfunnsøkonomiske effektiviteten i forslaget. SSB er derfor positiv til at det åpnes for å tildele kvoter til utvidelser blant virksomhetene som fikk tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i perioden 1998-2001 når det først åpnes for tildeling til de virksomhetene som ble etablert mellom 2001 og notifiseringen av tildelingsplanen. SSB påpeker også at den foreslåtte oppdateringen av tildelingsgrunnlaget som ble anvendt i perioden 2005-2007 vil føre til en forventning om at tildelingsgrunnlaget også vil bli oppdatert for en eventuell vederlagsfri tildeling etter 2012. Ved å investere kan virksomheten forvente flere vederlagsfrie kvoter i neste periode. Dette vil ifølge SSB føre til at kvotesystemet fungerer som en investeringsubsidie til virksomheter med CO₂-utslipp, og dermed til redusert samfunnsøkonomisk effektivitet. SSB påpeker også at tildeling av kvoter på grunnlag av normer gir incentiver til investering i rene teknologier når man investerer i en ny virksomhet, mens tildeling basert på historiske utslipp vil straffe investering i ren teknologi. Opphevelse av deler av kvotereserven er ifølge SSB et skritt i retning av økt samfunnsøkonomisk effektivitet. SSB er også positiv til at tildelingen til Kårstø nedjusteres fordi dette senker forventningen om betydelige indirekte subsidier ved tildelingen etter 2012. Dette vil redusere incentivene til utbygging av virksomheter som ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomme, og motvirke at konkurransevilkårene for fornybar energiproduksjon hemmes. SSB viser til sin høringsuttalelse i forbindelse med høringen av det opprinnelige forslaget til kvotesystem for perioden 2008-2012. Den gang pekte SSB på at forslaget var et skritt i riktig retning i forhold til kvotesystemet for perioden 2005-2007 fordi det ville forbedre den samfunnsøkonomiske effektiviteten. Forslaget som nå har vært på høring er ifølge SSB et skritt tilbake igjen, i retning av de mindre effektive reglene som gjaldt i perioden 2005-2007.

Naturvernforbundet er kritisk til bruken av gratiskvoter, og mener at regjeringen burde ha imøtekommet ESAs beslutning ved å selge alle kvotene. Naturvernforbundet er positivt til innstramningen av gratiskvoter som er gjort overfor gasskraftverket på Kårstø. Naturvernforbundet mener at den delen av samlet kvotemengde som ikke tildeles vederlagsfritt til norske kvotepliktige virksomheter bør slettes fremfor å selges inn i det europeiske kvotesystemet.

2.5.3 Departementets vurderinger

Høringen synes i liten grad å ha brakt frem nye momenter. Departementet ønsker derfor å fastholde det forslaget til lovendringer som ble sendt på høring 16. november 2008.

En rekke høringsinstanser ønsker at det opprettes en generell kvotereserve. Regjeringen støtter ikke dette synet, og viser i den sammenheng til Ot.prp. nr. 66 (2006-2007).

Flere høringsinstanser har også kommentert forslaget til normerte driftstider, og peker på at 7 500 timer er for strengt for en rekke virksomheter. Departementet er kjent med at enkelte virksomheter kan ventes å drive mer enn 7 500 timer som et årlig gjennomsnitt. Som det fremgår av høringsnotatet har regjeringen imidlertid prioritert enkelheten i systemet, og driftstidene er ikke gjort fullt ut representative for hver enkelt virksomhet. Normert driftstid skal også reflektere muligheten for driftsstans av tekniske og økonomiske årsaker, slik tildeling basert på en historisk basisperiode også gjør.

Når det gjelder den normerte driftstiden ved andre kraftverk enn høyeffektive kraftvarmeverk har regjeringen på grunnlag av den informasjon som foreligger om driftstiden på Kårstø kommet til at 7 500 timer/år vil være for mye. Gasskraftverket på Kårstø ble satt i drift høsten 2007. Etter en testperiode var kraftverket i full drift bare i en kort periode rundt årsskiftet 2007-2008. Etter dette har gasskraftverket ikke vært i produksjon. Dette må ses i lys av markedsforholdene, med blant annet relativt lave priser på elektrisitet i Sør-Norge og høye gasspriser. I hvilken grad kraftverket vil settes i produksjon i tiden fremover, vil avhenge av eiernes kommersielle beslutninger. På denne bakgrunn må det forventes at gasskraftverket på Kårstø vil stå stille i ganske lange tidsrom i flere år fremover. Det kan imidlertid ikke utelukkes at forholdet mellom gass- og kraftpriser blir slik at det blir mye produksjon i anlegget. Basert på en helhetsvurdering, foreslår regjeringen at driftstiden ved andre kraftverk enn høyeffektive kraftvarmeverk settes til 2 500 timer per år i perioden 2008-2012. Dette tilsvarer om lag 100 dagers drift per år som et gjennomsnitt over perioden 2008-2012.

Celsa Armeringsstål gir i sin høringsuttalelse uttrykk for at utvidelsen som ble operativ i begynnelsen av juli 2008 må gi grunnlag for tildeling av kvoter på et nytt grunnlag. En rekke høringsinstanser, blant annet LO, NHO og Norsk Industri støtter Celsa i denne forbindelse. Celsa fikk særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp 15. mars 2005. Den 3. april 2008 fikk selskapet oppdatert til-

latelsen. Celsa har påberopt seg at tillatelsen ble gitt tre virkedager for sent til at virksomhetens utvidelse skulle regnes for å være «eksisterende». Tidspunktet for utstedelse av den særskilte tillatelsen til kvotepliktige utslipp er imidlertid ikke relevant for om Celsa skal få tildelt kvoter for utvidelsen. En tilsvarende kvotetillatelse er gitt til alle kvotepliktige virksomheter som var med i det norske kvotesystemet for perioden 2005-2007. Utstedelse av denne kvotetillatelsen er foranlediget av overgangen til en ny kvoteperiode, ikke utvidelsen av virksomheten. Avgjørende for om Celsa får tildelt kvoter for utvidelsen er at utvidelsen fører til en vesentlig utslippsøkning før notifisering av tildelingsplanen, jf. forslag til ny § 8 syvende ledd. Det er med andre ord tidspunktet for utvidelsen, ikke for utstedelse av kvotetillatelsen, som blir avgjørende for vurderingen av om det skal tildeles flere kvoter for utvidelsen.

NorFraKalk gir i sin høringsuttalelse uttrykk for at de foreslåtte normene fører til utilbørlig forskjellsbehandling mellom virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av historiske utslippstall og virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av normer. Departementet vil peke på at historisk tildeling kan representere perioder hvor bedriftene har stått stille eller ikke brukt kapasiteten fullt ut av tekniske eller økonomiske årsaker. En historisk periode reflekterer også at enkelte bedrifter har brukt bioenergi og/eller elektrisitet i stedet for fossile brensler i basisperioden. Departementet kan på denne bakgrunn ikke se at bedrifter som får tildelt kvoter ut fra historiske utslipp systematisk vil komme bedre ut enn bedrifter som får tildelt kvoter ut fra de foreslåtte normene.

Gasnor gir i sin høringsuttalelse uttrykk for at det vil innebære utilbørlig forskjellsbehandling mellom ulike grupper av eksisterende virksomheter at utvidelser innenfor gruppene 1998-2001 og 2002-2007 ikke behandles likt. Departementet er ikke enig i dette. Det tas ikke særskilt hensyn til utvidelser som finner sted i perioden 1998-2001. Det bør dermed heller ikke tas særskilt hensyn til utvidelser som finner sted i løpet av perioden 2002-2007 for bedrifter som i utgangspunktet får tildelt kvoter på grunnlag av utslippene i denne basisperioden. Felles for uttalelsene til NorFraKalk og Gasnor er at de peker på forhold som oppstår når det benyttes ulike tildelingsregler for ulike grupper av virksomheter. Uansett hvilke regler som velges for tildeling av vederlagsfrie kvoter, så vil disse kunne slå ulikt ut for ulike bedrifter. Dette innebærer ikke nødvendigvis at ulike virksomheter forskjellsbehandles utilbørlig ved tildelingen av vederlagsfrie kvoter.

StatoilHydro har påpekt at varmenormen er strengere enn det som er mulig å oppnå ved full utnyttelse av energiinnholdet i naturgass. Departementet er kjent med dette, og peker på at bruk av fornybare brensler er mulig i enkelte virksomheter, noe som i enkelte tilfeller ville gjøre det mulig å realisere utslipp lavere enn normen. Tilsvarende har bruk av bioenergi og elektrisitet i perioden 1998-2001 gitt lavere utslipp og lavere tildeling til en del eksisterende bedrifter. Departementet er også kjent med at dette ikke vil være mulig for alle virksomheter. Hensynet til enkelhet taler også i denne sammenhengen for at de ulike normene ikke tilpasses individuelt til hver enkelt virksomhet.

Når det gjelder Norske Shells merknader til den foreslåtte lastfaktoren for ilandføringsterminaler i lys av situasjonen på Ormen Lange-anlegget mener departementet at lastfaktoren bør vurderes isolert fra den foreslåtte normerte driftstiden. Norske Shell argumenterer for at lastfaktoren er usikker, men at et sannsynlig intervall kan ligge noe høyere enn den foreslåtte faktoren på 0,55. Selskapet peker på at tildelingen kan bli lavere enn forventet utslipp fra Ormen Lange også fordi den foreslåtte normerte driftstiden trolig ligger lavt for dette anlegget. Departementet velger i lys av usikkerheten å opprettholde sitt forslag.

3 Regjeringens forslag

3.1 Tildeling til virksomheter som har hatt vesentlige utvidelser

Regjeringen foreslår at virksomheter som har hatt utslipp i basisperioden 1998-2001, og som har hatt vesentlige økninger i utslipp i perioden 1.1.2002 til 28.3.2008, og kan dokumentere overfor forurensningsmyndigheten at den vesentlige utslippsøkningen skyldes vesentlige endringer av virksomhetens art eller omfang, skal få tildelt kvoter vederlagsfritt ut fra et oppdatert tildelingsgrunnlag. Denne regelen vil være en videreføring av deler av den lovteksten som ble brukt for å ta hensyn til vesentlige utvidelser i kvotesystemet som gjaldt i perioden 2005-2007, jf. Ot.prp. nr. 13 (2004-2005) avsnitt 10.3. Det tildeles imidlertid ikke vederlagsfrie kvoter til nye virksomheter basert på utslippsframskrivninger eller andre skjønsmessige kriterier, som forventninger om utvidelser.

Det første vilkåret innebærer at det kun vil bli tatt hensyn til utvidelser blant virksomhetene som hadde utslipp i perioden 1998-2001. Det legges

ikke opp til å ta særskilt hensyn til utvidelser blant virksomheter som i utgangspunktet får tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i perioden 2002-2007 eller basert på normer.

Det andre vilkåret innebærer at utslippsøkningen må ha vært av en viss størrelse for at det skal åpnes for økt tildeling. Det blir overlatt til forurensningsmyndigheten, i praksis SFT, å avgjøre hvilke utslippsøkninger som skal regnes som vesentlige. Tilsvarende regel med krav om «vesentlig utslippsøkning» gjaldt i det norske kvotesystemet i perioden 2005-2007. Det er dermed etablert en relevant praksis som trolig omfatter de fleste av de virksomheter denne oppdateringen i tildelingsgrunnlaget vil være aktuell for.

Det tredje vilkåret innebærer at utslippsøkningen må skyldes en endring i virksomhetens art eller omfang, typisk som følge av investeringer i anlegget. Utslippsøkninger som følge av naturlige variasjoner i produksjonen skal ikke kvalifisere for økt tildeling. Det foreligger relevant praksis vedrørende håndhevelsen av dette vilkåret, og en slik regel er også utdypet i pkt. 10.3 i Ot.prp. nr. 13 (2004-2005).

Virksomheter som kvalifiserer for tildeling ut fra et oppdatert tildelingsgrunnlag skal primært få tildelt kvoter på grunnlag av sine faktiske utslipp etter at de vesentlige endringene i art eller omfang har funnet sted. Dersom endringene i art eller omfang finner sted så sent at det ikke finnes representative historiske utslipp etter at endringene fant sted, vil virksomheten få normtildelt kvoter på grunnlag av den oppdaterte kapasiteten i anlegget. Med representative historiske utslipp menes utslipp i minst ett helt kalenderår før tildelingsplanen ble notifisert til ESA 28. mars 2008. Tildeling til utvidelser på grunnlag av normer kan føre til at det blir behov for å tildele kvoter på grunnlag av andre normer enn fra produksjon av elektrisitet, varme og kalk. Som nevnt i avsnitt 3.4.1 foreslås det derfor at Kongen får hjemmel til å fastsette ytterligere normer for tildeling av vederlagsfrie kvoter.

3.2 Kvotereseerve forbeholdt høyeffektive kraftvarmeverk

ESA har ikke hatt innvendinger til at det etableres en selektiv kvotereseerve som tilgodeser «høyeffektive kraftvarmeverk», men aksepterte ikke en reserve for «gasskraftverk basert på rensing». Regjeringen foreslår derfor å opprettholde en kvotereseerve forbeholdt «høyeffektive kraftvarmeverk».

Endringene som foreslås i denne proposisjonen innebærer at gasskraftverket på Kårstø vil få tildelt kvoter som eksisterende virksomhet og ikke kan søke om tildeling fra reserven. Regjeringen foreslår at kvotereservens størrelse i forskrift settes til 4,2 mill kvoter over perioden 2008-2012.

Øvrige regler for reserven fastsettes også i forskrift, jf. klimakvoteloven § 7 annet ledd som trådte i kraft 1. juli 2007. Departementet legger ikke opp til endringer i tildelingsreglene (normer, driftstid og tildelingsprosent) ift. det forslaget som ble sendt ut på forskriftshøring fra SFT 21. desember 2007. Dette inkluderer selve definisjonen av «høyeffektivt kraftvarmeverk», dvs. kravet om at virkningsgraden må overstige referanseverdiene for best tilgjengelig teknologi for CCGT gasskraftverk med minst 10 prosentpoeng for at kraftverket skal regnes som «høyeffektivt».

3.3 Tildeling basert på historiske utslipp

Regjeringen foreslår at virksomheter etablert etter 2001 som hadde utslipp ett eller flere kalenderår i perioden 2002-2007 får tildelt kvoter på grunnlag av sine gjennomsnittlige utslipp i de årene de har vært i drift i denne perioden. Disse virksomhetene er små i utslippssammenheng og har etter det departementet kjenner til kun utslipp som følge av energibruk. De virksomhetene som har hatt vesentlige utslippsøkninger på grunnlag av utvidelser etter 2001, skal i henhold til Regjeringens forslag få tildelt kvoter som gjenspeiler utslippsøkningen. Det foreslås at virksomhetene som er utvidet etter 2001, og som etter utvidelsen har hatt utslipp i ett eller flere kalenderår i perioden 2002-2007, skal få tildelt kvoter på grunnlag av en tilsvarende regel som benyttes for å beregne tildelingen til virksomhetene som ble etablert etter 2001, dvs. på grunnlag av sine gjennomsnittlige utslipp i de årene de har vært i drift i perioden 2002-2007 etter at utvidelsen fant sted.

Tildelingen av klimakvoter gjennomføres ved bruk av tildelingsprosenter som skaper knapphet for de enkelte bedriftene. Dette innebærer at tildelingsgrunnlaget, for eksempel virksomhetens historiske utslipp, nedjusteres ved bruk av en standardisert reduksjonsfaktor. I klimakvoteloven er det som hovedregel anvendt en tildelingsprosent på 87 for utslipp som følge av energibruk, og en tildelingsprosent på 100 for utslipp som følge av prosess for de virksomhetene som skal tildeles kvoter ut fra utslippene i perioden 1998-2001.

Regjeringen foreslår at de samme faktorene benyttes for virksomheter etablert etter 2001. Til-

delingsprosenten settes følgelig til 87 for utslipp som følge av energibruk, og 100 for utslipp fra prosess.

3.4 Tildeling basert på normer

3.4.1 Innledning

Departementet foreslår at eksisterende virksomheter som ikke har hatt representative historiske utslipp før notifiseringen av tildelingsplanen, tildeles kvoter på grunnlag av normer. Disse normene foreslås også brukt for å beregne tildeling fra kvotereserven, samt ved utarbeidelse av nytt tildelingsgrunnlag for virksomheter som er utvidet så sent at det ikke foreligger representative historiske utslipp i perioden 2002-2007 etter at utvidelsen fant sted, jf. avsnitt 3.1. Departementet legger vekt på at tildelingsreglene, herunder normene, i størst mulig grad skal være generelle og kunne anvendes for mange virksomheter, selv om de i praksis i noen tilfeller bare vil bli anvendt på én virksomhet. I prinsippet vil det være behov for normer for produksjon av ulike typer varer og tjenester samt prosessutslipp.

Departementet antar at det er tilstrekkelig å etablere normer for produksjon av elektrisitet, varme og kalk for å beregne tildelingen til eksisterende virksomheter for perioden 2008-2012. I tillegg er det behov for bransjespesifikke normerte driftstider og lastfaktorer. Departementet vil ikke utelukke at det kan bli behov for å fastsette flere normer enn de som fremgår under, selv om det ikke kom frem noe i høringen som tyder på det. Det foreslås på denne bakgrunn at Kongen får hjemmel til å fastsette ytterligere normer for tildeling av vederlagsfrie kvoter dersom det skulle vise seg å være behov for det.

3.4.2 Tildelingsprosent ved normtildeling

Det er summen av tildelingsprosenten og normene som bestemmer hvor mange kvoter som blir tildelt den enkelte virksomhet. Følgelig vil ikke en enkelt norm være tilstrekkelig til å avgjøre om tildelingen innebærer utilbørlig forskjellsbehandling. Tildelingsprosenten til virksomheter som får tildelt kvoter på grunnlag av normer foreslås satt til 85 for utslipp relatert til energibruk, uavhengig av om virksomheten er eksisterende eller får tildelt kvoter fra kvotereserven. Dette er på linje med tildelingsprosenten som Regjeringen legger opp til skal brukes for kvotereserven. Denne ble bestemt i tildelingsplanen av 28. mars 2008, og ESA har ikke hatt kommentarer til den.

Det foreslås en tildelingsprosent på 100 for prosessutslipp. Dette tilsvarer tildelingsprosenten som anvendes for prosessutslippene fra virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i 1998-2001. Så langt departementet kjenner til er NorFraKalk den eneste virksomheten med prosessutslipp blant de som kvalifiserer til tildeling etter de reglene som foreslås i denne proposisjonen.

3.4.3 Normer relatert til produksjon

Departementet foreslår å videreføre de samme normene som den legger opp til skal brukes for kvoterreserven, dvs. normer for produksjon av elektrisitet og varme tilsvarende hhv. 354 tonn CO₂/GWh og 180 tonn CO₂/GWh.

Normen for produksjon av elektrisitet er avledet av ytelsene til effektive gasskraftverk («combined cycle gas turbine» - CCGT).

Normen for varme er noe strengere enn det som er mulig å oppnå ved full utnyttelse av energinnholdet i naturgass. Normen kan begrunnes ved at bruk av fornybare brensler er mulig i enkelte virksomheter. Normen vil være lavere enn utslippene for virksomheter som bare bruker fossile brensler, og høyere enn utslippene for virksomheter som bruker en stor andel fornybare energikilder. Gjennomsnittlige historiske utslippstall per levert enhet fjernvarme ligger eksempelvis langt under denne normen fordi denne bransjen i stor grad bruker bioenergi og avfall som energikilde.

Regjeringen foreslår at kalkprodusenter får tildelt kvoter tilsvarende 0,4258 kvoter per tonn kalkstein som brukes som innsatsfaktor. Denne faktoren er avledet av faktiske produksjonsforhold ved norske virksomheter.

To av virksomhetene som er etablert etter 2001 (Gasnor og Ormen Lange) har utslipp fra fakling av gass. Fakling er inkludert i det historiske tildelingsgrunnlaget til virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i perioden 1998-2001. For å unngå utilbørlig forskjellsbehandling foreslår Regjeringen at det tildeles kvoter til fakling også for virksomheter som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001 og i tilknytning til utvidelser. For Gasnor skal utslipp fra fakling fremgå av de historiske utslippstallene i perioden 2002-2007. Fordi det ikke finnes historiske utslipp fra Ormen Lange vil imidlertid tildelingen til denne virksomheten måtte fastsettes på annen måte. Fakkelen er ikke i bruk under normale omstendigheter, og er primært ment som en sikkerhetsforanstaltning. Det er usikkert om det har vært utvidelser med tilknyttede fakkelutslipp som kvalifiserer til tildeling,

men det kom ikke frem slik informasjon i høringen. Utslippene fra fakkel fra Ormen Lange og eventuelt utvidede virksomheter er, og forventes å være, relativt små. Departementet har ikke funnet en egen norm som eventuelt skulle kunne anvendes på flere virksomheter. Det foreslås derfor at tildeling til fakling skal svare til det minimumsutslippet som anses nødvendig av sikkerhetsmessige grunner. Dette innebærer at Statens forurensningstilsyn skjønnsmessig vil måtte fastsette tildelingen for de virksomheter som vil få tildelt kvoter til fakling.

3.4.4 Normert driftstid

For virksomheter som får tildelt vederlagsfrie kvoter på grunnlag av normer er det nødvendig å fastsette en normert driftstid. En lavere normert driftstid enn 8 760 timer/år reflekterer blant annet at virksomhetene vil få driftsavbrudd eller redusert drift av tekniske og økonomiske årsaker. Tekniske årsaker omfatter vedlikehold mv. Økonomiske årsaker kan være svingninger i priser på sluttprodukt og innsatsfaktorer blant annet som følge av konjunkturer. Tilsvarende forhold er reflektert i tildelingsgrunnlaget for bedrifter etablert før 2007.

Departementet har foreslått en lik normert driftstid for de fleste typer virksomheter som får tildeling på grunnlag av normer. Dette er gjort for å få et enklest mulig system. Et alternativ ville vært et system med mer differensierte driftstider. Fastsettelse av normerte driftstider innebærer en avveining mellom hensynet til enkelhet og hensyn til representativitet for de enkelte virksomhetene.

Som hovedregel foreslår Regjeringen en driftstid på 7 500 timer/år for virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av normer. Dette er den samme normerte driftstiden som ble lagt til grunn for kvoterreserven da regler om denne ble sendt på høring i desember 2007.

Gasskraftverket på Kårstø ble satt i drift høsten 2007. Etter en testperiode var kraftverket i full drift bare i en kort periode rundt årsskiftet 2007-2008. Etter dette har gasskraftverket ikke vært i produksjon. Dette må ses i lys av markedsforholdene, med blant annet relativt lave priser på elektrisitet i Sør-Norge og høye gasspriser. I hvilken grad kraftverket vil settes i produksjon i tiden fremover, vil avhenge av eiernes kommersielle beslutninger.

På denne bakgrunn må det forventes at gasskraftverket på Kårstø vil stå stille i ganske lange tidsrom i flere år fremover. Det kan imidlertid ikke utelukkes at forholdet mellom gass- og kraftpriser blir slik at det blir mye produksjon i anlegget. Basert på en helhetsvurdering, settes normert

driftstid ved andre kraftverk enn høyeffektive kraftvarmeverk til 2 500 timer per år i perioden 2008-2012. Dette tilsvarer om lag 100 dagers drift per år som et gjennomsnitt over perioden 2008-2012.

Reservekraftverk skal kun drives i spesielle knapphetssituasjoner. Dette tilsier at normert driftstid settes til null, og at reservekraftverk ikke tildeles kvoter. Tilsvarende vil enkelte andre anlegg ha reservekapasitet som kun unntaksvis vil tas i bruk. Normert driftstid skal også settes til null for slik kapasitet. Dette innebærer at forurensningsmyndigheten ikke vil tildele kvoter vederlagsfritt til reservekraftverk eller reservekapasitet ved anlegg som omfattes av kvotesystemet.

3.4.5 Normerte lastfaktorer

Tildelingen av klimakvoter kan justeres med bruk av en normert lastfaktor. En slik faktor vil variere etter typen virksomhet. Dette innebærer at tildelingsgrunnlaget nedjusteres til et nivå tilsvarende forventet gjennomsnittlig kapasitetsutnyttelse i perioden 2008-2012. I praksis synes dette kun å være aktuelt for tildeling til ilandføringsterminaler (Ormen Lange). Regjeringen foreslår at det fastsettes en lastfaktor på 0,55 for ilandføringsterminaler som får tildelt kvoter på grunnlag av normer. Generell lastfaktor for ilandføringsanlegg avhenger av det enkelte anleggets tekniske utstyr. For Ormen Lange vil 0,55 ut fra høringsuttalelsen til A/S Norske Shell kunne ligge noe lavere enn et intervall bedriften anser som sannsynlig. Utnyttelsesgraden av de aktuelle delene av anlegget er imidlertid usikker.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Tildelingen til de seks virksomhetene som får kvoter på grunnlag av sine historiske utslipp i de årene de har vært i drift i perioden 2002-2007, blir om lag 0,02 mill. kvoter per år. Tildelingen til de fire eksisterende virksomhetene som får kvoter på grunnlag av normer, blir om lag 0,54 mill. kvoter per år. Tildelingen til utvidelser er anslått til om lag 0,45 mill. kvoter per år, som representerer en verdi på om lag 85 mill. kroner per år. Disse endringene fører isolert sett til at den vederlagsfrie tildelingen til eksisterende bedrifter øker med i overkant av 1 million kvoter per år. Den samlede verdien av disse kvo-

tene er om lag 192 mill. kroner per år med en kvotepris på 190 kr/tonn.

I tildelingsplanen som ble notifisert til ESA 28. mars 2008 var det avsatt en kvotereserve på til sammen 9 mill. kvoter for perioden 2008-2012 (eller 1,8 mill. kvoter per år). Med endringene i dette forslaget avsettes det en kvotereserve på til sammen 4,2 mill. kvoter for perioden 2008-2012 (eller 0,84 mill. kvoter per år). Den samlede verdien av kvotene i den nye kvotereserven er på om lag 800 mill. kroner samlet eller om lag 125 mill. kroner som et årlig gjennomsnitt. Med endringene i dette forslaget reduseres antall kvoter avsatt i reserven med 4,8 mill. kvoter samlet (eller 0,96 mill. kvoter som et årlig gjennomsnitt).

Samlet antas det at endringene vil øke den vederlagsfrie tildelingen med om lag 0,05 mill. kvoter årlig. Statens inntekter fra salg av kvoter anslås dermed redusert med om lag 5-10 mill. kroner årlig.

Forslagene i denne proposisjonen vil som det fremgår i avsnittet over, føre til at et tyvetalls virksomheter får tildelt flere kvoter vederlagsfritt enn de ville ha fått i henhold til reglene i loven som ble vedtatt i 2007. For kvotepliktige virksomheter vil de økonomiske konsekvensene først og fremst avhenge av kvoteprisen og tildelingen av vederlagsfrie kvoter. Kvoteprisen vil være avgjørende for hvilke utslippsreducerende tiltak bedriftene vil velge å gjennomføre, samt for bedriftenes kostnader eller inntekter knyttet til kjøp og salg av kvoter.

5 Merknader til de enkelte paragrafene i lovforslaget

Til § 3 (utslipp som omfattes av denne loven):

Da klimakvoteloven ble endret 29. juni 2007 falt dagjeldende § 3 tredje ledd ut av loven ved en inkurie. Forslaget her innebærer at den manglende lovteksten blir tatt inn igjen.

Endringen i fjerde ledd består i at «2008-2012» erstattes med «1. januar 2008 til 31. desember 2012», og innebærer ingen endring i realiteten.

Til § 4 (kvoteplikt):

Forslaget til tillegg i § 4 gjelder virksomheter som blir ilagt kvoteplikt etter § 3 siste ledd. Formålet med endringen er å gjøre det klarere at kvoteplikten også gjelder virksomheter som med hjemmel i § 3 siste ledd er gjort kvotepliktige etter klimakvoteforskriften § 1-1.

Til § 7 (tildeling av kvoter vederlagsfritt for perioden 2008-2012):

Det foreslås et tillegg til bestemmelsens første ledd bokstav a) for å gjøre det klarere at det kun er landbaserte virksomheter som ikke er underlagt lov om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen som har krav på tildeling av kvoter vederlagsfritt. StatoilHydros anlegg på Melkøya ved Hammerfest (i tilknytning til Snøhvit-feltet) er landbasert, men er underlagt lov om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen, og regnes dermed som en del av petroleumsvirksomheten offshore.

I tillegg blir grensen mellom eksisterende og nye virksomheter gjort klart i loven ved at det stilles krav om at virksomheten – for å kvalifisere for tildeling av kvoter vederlagsfritt – må ha fått utstedt særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp før den norske tildelingsplanen ble notifisert til EFTAs Overvåkingsorgan, dvs. 28. mars 2008.

Presiseringen av tildelingsprosentene til virksomheter som får tildelt kvoter på grunnlag av utslippene i perioden 1998-2001 flyttes til § 8.

Endringen i første ledd bokstav b) består i at «2008-2012» erstattes med «1. januar 2008 til 31. desember 2012», og innebærer ingen endring i realiteten.

EFTAs Overvåkingsorgan har i sin beslutning av 16. juli 2008 kommet til at kvotedirektivet og statsstøtteregelverket i EØS-avtalen ikke åpner for en selektiv kvotereserve forbeholdt «gasskraftverk som skal baseres på rensing». Regelverket er imidlertid ikke til hinder for at det etableres en selektiv kvotereserve forbeholdt «høyeffektive kraftvarmeverk». Lovteksten justeres i tråd med dette, slik at hjemmelen til å fastsette detaljerte regler om en kvotereserve kun omfatter høyeffektive kraftvarmeverk. Detaljerte regler om kvotereserven er fastsatt i klimakvoteforskriften.

Til § 8 (tildeling av kvoter vederlagsfritt)

Bestemmelsen endres for å åpne for tildeling av vederlagsfrie kvoter til eksisterende virksomheter utenfor petroleumssektoren som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001. Det åpnes også for å ta hensyn til vesentlige utvidelser som har funnet sted i perioden 1.1.2002-28.3.2008 blant virksomhetene som i utgangspunktet ville fått tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i perioden 1998-2001.

Annet ledd omhandler hovedregelen for tildeling av vederlagsfrie kvoter. Kvoter skal som utgangspunkt tildeles på grunnlag av virksomhetenes utslipp i perioden 1998-2001. Virksomhetene vil få tildelt kvoter tilsvarende 100 prosent av sine

historiske prosessutslipp og 87 prosent av sine historiske utslipp i forbindelse med energibruk. Det er ingen realitetsendringer i denne bestemmelsen, men det presiseres i lovteksten at virksomhetene har adgang til å unnta fra basisperioden år hvor virksomheten ikke har vært i drift. Dette fremgikk tidligere kun av forarbeidene. Tildelingsprosentene er av lovtekniske årsaker flyttet fra § 7 til § 8. Tildelingen til virksomhetene som omfattes av denne bestemmelsen (dvs. § 8 annet ledd) berøres i utgangspunktet ikke av lovendringene som her foreslås. Det åpnes imidlertid for økt tildeling av vederlagsfrie kvoter dersom virksomhetene har hatt vesentlige utvidelser etter 2001, jf. sjuende ledd nedenfor.

Tredje ledd er en ny regel som innføres for å beregne tildelingen av vederlagsfrie kvoter til eksisterende virksomheter som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001. Utgangspunktet om at kvoter bør tildeles på grunnlag av objektive kriterier videreføres ved at tildelingen beregnes ut fra virksomhetenes historiske utslipp i en oppdatert basisperiode. Virksomheter som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001, men som hadde utslipp i minst ett fullt kalenderår i perioden 2002-2007, kan etter søknad få tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i denne perioden. Som for virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av utslippene i perioden 1998-2001 åpnes det for at virksomhetene kan få unnta år fra basisperioden hvor virksomheten ikke har vært i drift. De samme tildelingsprosentene skal anvendes også for virksomheter som får tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i 2002-2007.

Fjerde ledd innfører normtildeling som en unntaksregel for eksisterende virksomheter som ikke har hatt utslipp i minst ett fullt kalenderår før notifiseringen av den norske tildelingsplanen, dvs. 28. mars 2008. Virksomhetene kan etter søknad få tildelt kvoter vederlagsfritt på grunnlag av normer. Regjeringen foreslår en tildeling basert på normer for produksjon av en vare (elektrisitet, varme og kalk), normerte driftstider og en tildelingsprosent. For enkelte bransjer kan det være aktuelt med en lastfaktor.

Normene for produksjon av elektrisitet (354 tonn CO₂ per GWh) og varme (180 tonn CO₂ per GWh) er de samme som ble foreslått å gjelde for kvotereserven da SFT sendte forskrift om denne på høring 21. desember 2007. For elektrisitet og varme er tildelingsprosenten (85) også den samme som ble foreslått for reserven. Disse normene og tildelingsprosenten vil dermed få noe videre anvendelse enn reserven.

Det foreslås en norm for utslipp av CO₂ fra produksjon av kalk på 0,4258 kvoter per tonn kalkstein

som brukes som innsatsfaktor. Så langt departementet kjenner til er dette den eneste typen prosessutslipp som omfattes av reglene for normtildeling som foreslås i denne proposisjonen. Utslippene stammer fra virksomheten som NorFraKalk startet i 2007. Det foreslås en tildelingsprosent på 100 for prosessutslipp. Dette tilsvarer tildelingsprosenten som anvendes for prosessutslippene fra de 69 virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i 1998-2001. Faktoren som brukes for å gjenspeile tildelingsprosenten til kalkproduksjon i formelen er 1.

Som hovedregel foreslår Regjeringen en driftstid på 7 500 timer/år for de fleste virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av normer. Dette er den samme normerte driftstiden som ble lagt til grunn for kvoterreserven da regler om denne ble sendt på høring i desember 2007. Bruk av samme normerte driftstid for de fleste virksomhetene som får tildeling basert på normer er gjort for å få et enklest mulig system.

Gasskraftverket på Kårstø ble satt i drift høsten 2007. Etter en testperiode var kraftverket i full drift bare i en kort periode rundt årsskiftet 2007-2008. Etter dette har gasskraftverket ikke vært i produksjon. Dette må ses i lys av markedsforholdene, med blant annet relativt lave priser på elektrisitet i Sør-Norge og høye gasspriser. I hvilken grad kraftverket vil settes i produksjon i tiden fremover, vil avhenge av eiernes kommersielle beslutninger. På denne bakgrunn må det forventes at gasskraftverket på Kårstø vil stå stille i ganske lange tidsrom i flere år fremover. Det kan imidlertid ikke utelukkes at forholdet mellom gass- og kraftpriser blir slik at det blir mye produksjon i anlegget. Basert på en helhetsvurdering, settes normert driftstid ved andre kraftverk enn høyeffektive kraftvarmekraftverk til 2 500 timer per år i perioden 2008-2012.

Reservekraftverk skal kun drives i spesielle knapphetssituasjoner. Dette tilsier at normert driftstid settes til null. Tilsvarende vil enkelte andre anlegg ha reservekapasitet som kun unntaksvis vil tas i bruk. Normert driftstid skal også settes til null for slik kapasitet. Dette innebærer at forurensningsmyndigheten ikke vil tildele kvoter vederlagsfritt til reservekraftverk eller reservekapasitet ved anlegg som omfattes av kvotesystemet.

Tildelingen av klimakvoter kan justeres med bruk av en normert lastfaktor. En slik faktor vil variere etter typen virksomhet. Dette innebærer at tildelingsgrunnlaget nedjusteres til et nivå tilsvarende forventet gjennomsnittlig kapasitetsutnyttelse i perioden 2008-2012. I praksis synes dette kun å være aktuelt for tildeling til ilandføringsterminaler (Ormen Lange). Regjeringen foreslår at

det fastsettes en lastfaktor på 0,55 for ilandføringsterminaler som får tildelt kvoter på grunnlag av normer. Generell lastfaktor for ilandføringsanlegg avhenger av det enkelte anleggets tekniske utstyr. For Ormen Lange vil 0,55 ut fra høringsuttalelsen til A/S Norske Shell kunne ligge noe lavere enn et intervall bedriften anser som sannsynlig. Utnyttelsesgraden av de aktuelle delene av anlegget er imidlertid usikker.

Femte ledd gir Kongen hjemmel til å fastsette ytterligere normer utover de som fremgår av fjerde ledd. Forurensningsmyndighetene forventer ikke at det vil måtte tildeles kvoter basert på andre normer enn for produksjon av elektrisitet, varme eller kalk. De eksisterende virksomhetene som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001, eller i minst ett fullt kalenderår i perioden 2002-2007, og som derfor vil måtte få tildelt kvoter på grunnlag av normer, er alle innenfor bransjer hvor normene for produksjon av elektrisitet, varme eller kalk synes relevante. Det er heller ikke behov for andre normer for å beregne kvotetildelingen til virksomhetene som kvalifiserer for tildeling fra den foreslåtte kvoterreserven. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det i søknadsprosessen kommer frem at det har funnet sted vesentlige utvidelser innenfor andre bransjer hvor det ikke er relevant å bruke normer for produksjon av elektrisitet, varme eller kalk, jf. sjuende ledd nedenfor. Skulle dette være tilfellet for fjernvarmesektoren, vil det kunne være aktuelt både med en lastfaktor som ivaretar at anleggene bare drives deler av året, og en normert andel bioenergi som reflekterer at slike anlegg på landsbasis bruker opp mot 90 prosent bioenergi og avfall. Bruk av bioenergi og organisk avfall gir ikke netto utslipp av CO₂. Dersom disse utvidelsene har funnet sted så sent i perioden 2002-2007 at det ikke finnes representative historiske utslipp etter at endringene fant sted, vil virksomheten måtte få normtildelt kvoter på grunnlag av den oppdaterte kapasiteten i anlegget. I den grad det skulle bli nødvendig å normtildele kvoter til virksomheter i andre bransjer enn elektrisitet, varme eller kalk, vil Kongen trolig kunne fastsette de nødvendige normene raskere enn dersom fastsettelse hadde krevet en endring av klimakvoteloven.

Sjette ledd gjelder tildeling til fakling blant de virksomhetene som får tildelt kvoter på grunnlag av normene i fjerde ledd. Det foreslås at tildeling til fakling skal svare til det minimumsutslippet som anses nødvendig av sikkerhetsmessige grunner. Dette innebærer at forurensningsmyndighetene skjønnsmessig vil måtte fastsette tildelingen for den eller de virksomheter som vil få tildelt kvoter til fakling. Så langt myndighetene kjenner til er det kun én virksomhet (Ormen Lange) som vil omfat-

tes av denne regelen, men det kan ikke utelukkes at regelen vil være relevant i forhold til virksomheter som har hatt utvidelser etter 1.1.2007.

Sjuende ledd åpner for økt tildeling av vederlagsfrie kvoter for virksomheter som i utgangspunktet får tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i perioden 1998-2001, og som har hatt vesentlige utvidelser etter dette, men før tildelingsplanen ble notifisert den 28. mars 2008.

For virksomheter som har hatt vesentlige utslippsøkninger etter 2001, åpnes det for et unntak fra hovedregelen om tildeling på grunnlag av utslippene i perioden 1998-2001. Utslippsøkningen må ha vært av en viss størrelse for at det skal åpnes for økt tildeling. Det blir overlatt til forurensningsmyndighetenes skjønn å avgjøre hvilke utslippsøkninger som skal regnes som vesentlige.

Utslippsøkningen må skyldes en vesentlig endring i virksomhetens art eller omfang, typisk som følge av investeringer i anlegget. Utslippsøkninger som følge av naturlige variasjoner i produksjonen skal ikke kvalifisere for økt tildeling. I vurderingen av om en utslippsøkning er vesentlig er det kun utslippsøkninger som skyldes vesentlige endringer av virksomhetens art eller omfang som skal vektlegges. Det foreligger relevant praksis vedrørende håndhevelsen av dette vilkåret, og regelen er også utdypet i pkt. 10.3 i Ot.prp. nr. 13 (2004-2005). Til forskjell fra vilkåret i forrige periode, tildeles det for perioden 2008-2012 ikke vederlagsfrie kvoter basert på forventninger om utvidelser. Med en vesentlig endring av virksomhetens art eller omfang menes typisk en varig allerede gjennomført reell kapasitetsendring i anlegget, i motsetning til for eksempel endringer i graden av kapasitetsutnyttelse uten for eksempel økte investeringer. Overføring av produksjon til en annen bedrift og produktutvikling og produktraffineringsområder som medfører endrede energikrav i produksjonen vil også kunne utgjøre en vesentlig endring av virksomhetens art eller omfang. Virksomheter som kvalifiserer for tildeling ut fra et oppdatert tildelingsgrunnlag skal primært få tildelt kvoter på

grunnlag av sine faktiske utslipp etter at de vesentlige endringene i art eller omfang har funnet sted.

Det åpnes for normtildeling i forbindelse med utvidelser, i de tilfellene hvor utvidelsen har funnet sted så sent at det ikke foreligger representative historiske utslipp etter utvidelsen. Med representative historiske utslipp menes utslipp i minst ett helt kalenderår før tildelingsplanen ble notifisert til ESA 28. mars 2008. Denne regelen vil derfor gjelde tilfeller hvor utvidelsen finner sted i perioden 1.1.2007-28.3.2008.

Den konkrete tildelingen avgjøres av Statens forurensningstilsyn etter søknad. Fristen for å søke om tildeling av vederlagsfrie kvoter fremgår av klimakvoteforskriften § 1-3. Både de eksisterende virksomhetene som ikke hadde utslipp i perioden 1998-2001, og virksomhetene som har hatt vesentlige utvidelser etter 2001, må søke særskilt om tildeling av vederlagsfrie kvoter.

Det legges ikke opp til å ta særskilt hensyn til utvidelser blant virksomheter som i utgangspunktet får tildelt kvoter på grunnlag av sine utslipp i perioden 2002-2007 eller basert på normer.

Til § 9 (utdeling av kvoter)

Datoen for utdeling av kvoter endres fra 1. mars til 28. februar for å samsvare med ordlyden i kvotedirektivet.

Til § 13 (plikt til å overføre kvoter til oppgjør)

Datoen for innlevering av kvoter endres fra 1. mai til 30. april for å samsvare med ordlyden i kvotedirektivet.

Miljøverndepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i klimakvoteloven.

Vi HARALD, Norges Konge.

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i klimakvoteloven i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i klimakvoteloven

I

I lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. *(utslipp som omfattes av denne loven)*

Loven gjelder utslipp av CO₂ i forbindelse med

- a) energiproduksjon
- b) raffinering av mineralolje
- c) produksjon av koks
- d) produksjon og bearbeiding av jern og stål, herunder røsting og sintring av jernmalm
- e) produksjon av sement, kalk, glass, glassfiber og keramiske produkt
- f) produksjon av papir, papp og papirmasse fra tre eller andre fibermaterialer.

Loven gjelder likevel ikke for utslipp fra forbrenning av biomasse og fra energiproduksjon som nevnt i første ledd bokstav a) ved forbrenning av farlig avfall og avfall som er belagt med sluttbehandlingsavgift.

Kongen kan i forskrift gi bestemmelser om at utslipp omfattet av første ledd fra produksjonsenheter med kapasitet under en fastsatt grense skal være unntatt fra denne lov, herunder bestemmelser om at flere produksjonsenheter som står i nær driftsmessig eller fysisk sammenheng skal vurderes under ett ved beregningen av kapasiteten.

Kongen kan i forskrift gi bestemmelser om at utslipp av CO₂ fra virksomhet som ikke er nevnt i første ledd og utslipp av andre klimagasser enn CO₂ fra andre nærmere angitte virksomheter skal være omfattet av denne loven, herunder gi andre regler om tildeling av vederlagsfrie kvoter for *perioden 1. januar 2008 til 31. desember 2012* enn det som følger av §§ 7 og 8 for virksomheter og sektorer som inntas i kvotesystemet i medhold av bestemmelsen.

§ 4 skal lyde:

§ 4. *(kvoteplikt)*

Den som driver virksomhet som nevnt i § 3 *eller i forskrifter gitt i medhold av loven*, er kvotepliktig etter denne lov og må innlevere kvoter tilsvarende sine kvotepliktige utslipp i samsvar med bestemmelsene i § 13. I tillegg kreves tillatelse etter forurensningsloven § 11.

§ 7 skal lyde:

§ 7. *(tildeling av kvoter vederlagsfritt for perioden 2008 til 2012)*

Vederlagsfrie kvoter for perioden 1. januar 2008 til 31. desember 2012 tildeles etter følgende prinsipper:

- a) Landbasert virksomhet *som ikke er underlagt lov om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen og som har fått utstedt særskilt utslippstillatelse etter forurensningsloven § 11 annet ledd før notifiseringen av den norske tildelingsplanen*, skal tildeles vederlagsfrie kvoter i henhold til § 8. Ved tildelingen kan det tas særlig hensyn til anlegg som reduserer samlede utslipp av klimagasser gjennom å utnytte overskuddsgass fra landbasert industri som ikke er regulert gjennom kvotesystem eller avgift.
- b) Annen kvotepliktig virksomhet skal ikke tildeles vederlagsfrie kvoter for *perioden 1. januar 2008 til 31. desember 2012*.

Det settes av en kvotereserve for vederlagsfri tildeling til *høyeffektive kraftvarmeverk*. Kongen gir nærmere bestemmelser om størrelsen på denne reserven, hvilke typer virksomheter som kan søke og øvrige kriterier som skal ligge til grunn for tildelingen etter dette ledd.

§ 8 skal lyde:

§ 8. *(tildeling av kvoter vederlagsfritt)*

Forurensningsmyndighetene treffer vedtak om hvor mange kvoter som skal tildeles den enkelte kvotepliktige for perioden 1. januar 2008 til 31. desember 2012.

For virksomhet igangsatt senest 31. desember 2001, skal kvoter tildeles vederlagsfritt etter § 7 tilsvarende 100 prosent av den kvotepliktiges gjennomsnittlige prosessutslipp og 87 prosent av den kvotepliktiges gjennomsnittlige utslipp fra bruk av energivare i de årene virksomheten har vært i drift i perioden 1. januar 1998 til 31. desember 2001.

For virksomhet som er igangsatt etter 31. desember 2001, og som har hatt utslipp i minst ett kalenderår i perioden 1. januar 2002 til 31. desember 2007, skal kvoter tildeles vederlagsfritt etter § 7 tilsvarende 100 prosent av den kvotepliktiges gjennomsnittlige prosessutslipp og 87 prosent av den kvotepliktiges gjennomsnittlige utslipp fra bruk av energivare i de årene virksomheten har vært i drift i perioden 1. januar 2002 til 31. desember 2007.

For øvrig tildeles virksomheter kvoter vederlagsfritt etter § 7 på grunnlag av følgende normer:

- a) Produksjon av elektrisk kraft: $Kvoter = (354 \text{ tonn } CO_2/GWh * MW \text{ elektrisk kraft} * 7\,500 \text{ timer} * 0,85) / 1\,000$
- b) Produksjon av varme: $Kvoter = (180 \text{ tonn } CO_2/GWh * MW \text{ varme} * 7\,500 \text{ timer} * 0,85) / 1\,000$
- c) Produksjon av kalk: $Kvoter = 0,4258 \text{ tonn } CO_2/\text{tonn kalkstein} * \text{kapasitet (tonn kalkstein/timer)} * 7\,500 \text{ timer} * 1$
- d) Normert driftstid ved andre kraftverk enn høyeffektive kraftvarmeverk er 2 500 timer. Normert driftstid ved reservekraftverk og annen reservekapasitet er 0 timer.
- e) For ilandføringsterminaler skal relevante former suppleres med en lastfaktor på 0,55.

Kongen kan i forskrift fastsette ytterligere normer for beregning av den vederlagsfrie tildelingen av kvoter, herunder spesifikke lastfaktorer og driftstider for enkelte bransjer.

Forurensningsmyndighetene skal tildele kvoter for utslipp fra fakkelt svarende til det som er sikkerhetsmessig nødvendig.

Dersom utslippene fra virksomhet som nevnt i annet ledd har blitt vesentlig økt som følge av vesentlige endringer av virksomhetens art eller omfang etter 1. januar 2002, men før 28. mars 2008, kan virksomheten få tildelt kvoter vederlagsfritt etter § 7. Vederlagsfrie kvoter tildeles tilsvarende 100 prosent av den kvotepliktiges gjennomsnittlige prosessutslipp og 87 prosent av den kvotepliktiges gjennomsnittlige utslipp fra bruk av energivare i de årene virksomheten har vært i drift i perioden 1. januar 2002 til 31. desember 2007 etter at de vesentlige endringene i art eller omfang fant sted. Dersom de vesentlige endringene i art eller omfang har funnet sted etter 1. januar 2007, kan virksomheten få tildelt kvoter vederlagsfritt etter § 7 på grunnlag av normene som fremgår av fjerde ledd.

Tildelingsvedtaket gjøres betinget av at forurensningsmyndighetene ved den årlige utdelingen av kvoter etter § 9 ikke finner at den kvotepliktige virksomheten er nedlagt og at virksomheten har tillatelse etter forurensningsloven § 11.

§ 9 første ledd annet punktum skal lyde:

Utdelingen av kvoter skjer ved at forurensningsmyndighetene innen 28. februar hvert år underretter Det norske registeret for klimakvoter om at et angitt antall kvoter skal overføres til den kvotepliktiges konto i registeret.

§ 13 første ledd skal lyde:

Den kvotepliktige skal innen 30. april hvert år overføre et antall kvoter som svarer til virksomhetens rapporteringspliktige utslipp det foregående året, til en nærmere angitt oppgjørskonto i registeret.

II

Loven trer i kraft straks.

Vedlegg 1**Høringsliste***Forvaltningsorganer mv.*

Departementene
Statsministerens kontor
Sametinget
Statens forurensningstilsyn
Toll- og avgiftsdirektoratet
Skattedirektoratet
Norges vassdrags- og energiverk
Oljedirektoratet
Konkurransetilsynet
Sjøfartsdirektoratet
Kystdirektoratet
Fiskeridirektoratet
Avinor
Statistisk Sentralbyrå
Forbrukerrådet
Statens institutt for forbruksforskning
Statens investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland (NORFUND)
Enova SF
Statkraft SF
Statens helsetilsyn
Statens landbruksforvaltning
Direktoratet for naturforvaltning
Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Statskonsult
Fylkeskommunene
Fylkesmennene
Datatilsynet

Forskningsinstitusjoner o.l.

Norges Forskningsråd
Chr. Michelsens institutt
CICERO Senter for klimaforskning
ECON Analyse AS
Frischsenteret
Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF)
SINTEF
Norsk institutt for luftforskning (NILU)
Norsk institutt for naturforskning (NINA)
Norsk institutt for skogforskning (Skogforsk)
Norsk institutt for vannforskning (NIVA)
Jordforsk
Havforskningsinstituttet
MARINTEK

Det norske meteorologiske institutt
Transportøkonomisk institutt
Teknologisk institutt
OM Technology Energy Systems AS
Det norske Veritas
Institutt for energiteknikk (IFE)
Institutt for strategisk analyse (INSA)
Fridtjof Nansens institutt
Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo
Økonomisk institutt, Universitetet i Oslo
Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo
Norges landbrukshøgskole

Ideelle organisasjoner

Norges Naturvernforbund
Natur og ungdom
Norges Miljøvernforbund
Miljøstiftelsen Bellona
Zero Emission Resource Organization
Verdens Naturfond WWF Norge
Fremtiden i våre hender
Greenpeace Norge
Worldwatch Institute Norden
Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO)
Forum for utvikling og miljø
Europabevegelsen i Norge
Nei til EU

Nærings- og interesseorganisasjoner, finansinstitusjoner o.l.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
Norsk Industri
Energibedriftenes Landsforening (EBL)
Oljeindustriens landsforening (OLF)
Transportbrukernes fellesorganisasjon
Byggenæringens landsforening
Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH)
Norsk fjernvarmeforening
Kjelforeningen – Norsk energi
Norsk renholdsverkförening
Maskinentreprenørenes forbund (MEF)
Markedskraft AS
Skandinavisk Kraftmegling
Nord Pool ASA

Rådgivende Ingeniørers Forening
 Finansnæringens Hovedorganisasjon
 Sparebankforeningen i Norge
 Oslo Børs ASA
 Norges Bank
 PricewaterhouseCoopers Finance Advisors AS
 Den Norske Forsikringsforening
 Norges Rederiforbund
 Rederienes Landsforening
 Norges Automobilforbund (NAF)
 Kongelig Norsk Automobilforbund (KNA)
 Norges Lastebileierforbund
 Bilimportørenes Landsforening
 Bensinforhandlernes bransjeforening
 Norsk Petroleumsinstitutt
 Norges Bondelag
 Norsk Bonde- og Småbrukarlag
 Norges Skogeierforbund/Norskog
 Norges Fiskarlag
 Norges Jeger- og fiskerforbund
 Norges Kystfiskarlag
 Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening
 Kommunenes Sentralforbund

Arbeidstakerorganisasjoner

Landsorganisasjonen i Norge
 Akademikerne
 Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund
 Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund (NKIF)
 Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund (NO-PEF)
 Det norske maskinistforbund

Bedrifter

Norcem A/S
 Celsa Armeringsstål A/S
 Ruukki Norge AS
 Verdalskalk A/S
 Glava AS
 Maxit AS
 APS Norway
 Wienerberger AS Bratsberg Teglverk
 SMA Mineral AS (Mokado)
 SMA-Magnesium AS, Hydro Porsgrunn Industri-park
 Borgestad fabrikker
 AS Rockwool
 Oleon Scandinavia AS
 Troll Gassanlegg Kollsnes
 Dynea ASA Lillestrøm
 INEOS Norge AS
 Gassco Kårstø
 Norsk Hydro ASA

Elkem AS
 Sør-Norge Aluminium AS Husnes
 Thamshavn verk AS
 Rio Doce Manganese Norway A/S
 Eramet Norway A/S
 Tinfos Jernverk AS
 Tinfos Titan og Iron KS Tyssedal
 Bjølvfossen AS
 Rana Metall KS
 Fesil ASA
 Finnfjord Smelteverk AS
 Saint Gobain Ceramic Materials AS
 Yara International ASA
 Orkla Exolon KS Orkanger
 Peterson AS
 AS Falconbridge Nikkelverk
 Södra Cell Tofte
 Borregaard Industries Ltd
 Nordic Paper AS
 Norske Skog ASA
 Forestia AS
 Hurum Paper Mill
 Hurum Energigjenvinning KS
 Huntonit AS
 Hellefoss AS
 Hunsfos Fabrikker AS
 Glomma Papp AS
 Gasnor AS
 Kronos Titan AS
 StatoilHydro ASA
 BKK Produksjon AS
 Esso Norge AS
 Conoco Phillips Norge
 A/S Norske Shell
 Talisman Energy Norge AS
 Marathon Petroleum Company
 BP Norge AS
 Egersund Sildeoljefabrikk AS
 Hustadmarmor A/S
 Pertra ASA
 Celsa Armeringsstål AS
 Norfrakalk AS
 3-B Fibreglass Norway AS
 Karmsund Fiskemel AS
 Nordsildmel AL
 Welcon AS
 Måløy Sildoljefabrikk AS
 Bodø Sildoljefabrikk AS
 Denofa AS
 Eidsiva Servicepartner
 BKK Varme AS
 Mo Fjernvarme AS
 Agder Energi
 Hafslund Fjernvarme AS

Drammen Fjernvarme
Bærum Fjernvarme
Trondheim Energiverk Fjernvarme AS

Fjernvarme Øst
Naturkraft AS
